

FEDERATION DES ASSOCIATIONS
TURQUES DE SUISSE ROMANDE

BATI İSVİÇRE TÜRK
DERNEKLERİ FEDERASYONU

Newsletter

No 4
10.01.2009

BAŞLIKLAR

- "D'exil en exil", spectacle autour de l'œuvre de Nazım Hikmet
- Prof. İlber Ortaylı'nın konferansı

Sevgili bireysel üyelerimiz, değerli dostlarımız,

Yeni Yılın sizlere , Türkiye ve İsviçre başta olmak üzere bütün dünya insanlarına neşe, saadet ve sağlık dolu günler getirmesini candan temenni eder, saygı ve sevgilerimizi sunarız.

BİTDEFE Yönetim Kurulu şerefine bir şişe şampanya patlamaktan haz duyar. Linki lütfen tıklayın : <http://msn.dromadaire.fr/card/1228/075522WKat60733103h227r9j84.shtml>

D'exil en exil
Spectacle autour de Nazım Hikmet

Newsletter No 2' de daha önce bildirdiğimiz gibi, Türkiye'nin ve dünyanın en önemli şairlerinden biri olarak tanınan büyük şair Nazım Hikmet'in eserlerini içeren bir tiyatro temsili 6 – 18 ocak tarihleri arasında Cenevre'de "D'exil en exil" başlığı ve

müzik eşliğinde AD HOC topluluğu tarafından sunulacaktır.

Federasyonumuzun 2009 hediyesi olarak N.Hikmet'in müzikli şiirini ve İstanbul'un nostaljik resimlerini ilişikte sunuyoruz. (Memleketim.pps, fichier Power Point).

Özel akşam:**16 ocak2009 cuma akşamı**

Federasyonumuz AD HOC tiyatrosu ile temasa geçip 16 ocak 20:30'daki temsili sizler için rezerve etmiş bulunmaktadır. Gayemiz, bu geceye daha derin ve anlamlı bir boyut kazandırmak ve doğum tarihi tesadüfen 15 ocak 1902 olan şairimizi anmaktır.

Ayrıca temsilden sonra soru-cevap şeklinde sanatçılarla Nazım Hikmet'in hayatı ve eserleri ile ilgili bir görüş alışverişinin isabetli olacağını düşünüyoruz. Böylece bu güzel geceyi takriben bir saat kadar uzatarak daha da zenginleştirebileceğimize inanmaktayız.

Bu sohbet esnasında Nazım Hikmet hakkında bilgi sahibi olan dostlarımızın bilgilerinden de faydalanmamız isabetli olur.

Önemli not: 50 kişilik kapasitesi olan bu cep tiyatrosuna takdir edersiniz ki ancak öncelikle yazılanların katılması mümkün olabilecektir.

Tiyatro topluluğu:

Théâtre AD HOC, müzik sanatçısı Ayser Vançin'in eşliğinde.

Tarihler:

6 ocak 2009 - 18 ocak 2009

Yeri:

Théâtre La Traverse
Maison de Quartier des Pâquis
50 Rue de Berne
1211 Genève 21

Fiyat:

Federasyonumuz için indirimli fiyat:
20.- CHF (AVS/Aİ: 16.- CHF)

Rezervasyon:

e-mail vasıtasıyla (fat-sr@hotmail.com) rezervasyonunuzu yaptırabilirsiniz. Son müracaat tarihi **14 ocak çarsamba** günü olarak tespit edilmistir.

Bize e-mail gönderen herkese bu güzel geceye –tiyatronun kapasitesi nedeniyle- rezervasyonlarının dikkate alınıp alınamadığı bildirilecektir.

Rezervasyonu yapılmış olanlar, giriş biletlerini 16 ocak cuma akşamı tiyatronun gişesinden satın alabileceklerdir.

2 No'lu Newsletter'de çıkan Nazım Hikmet ile ilgili bölümü aşağıda tekrar sunuyoruz.

Temsili, AD HOC tiyatrosu şöyle takdim ediyor:

« D'EXIL EN EXIL » est la concrétisation théâtrale de textes de Nâzım Hikmet, grand poète turc, enrichis de compositions originales de la musicienne Ayser Vançin.

Grand humaniste épris de justice, Nâzım Hikmet a vécu toute son existence, partagé entre sa fidélité à ses convictions politiques et sa tendresse infinie envers l'humanité, déchiré entre les pays et les femmes qu'il a aimés.

*Je suis parmi les hommes, j'aime les hommes
J'aime la pensée,
J'aime mon combat
Toi, ma bien aimée, être humain dans le printemps,
C'est toi que j'aime.*

Malgré 17 ans passés en captivité, sa pensée, son esprit, ses actions sont toujours restés limpides et tournés vers l'espoir.

Nâzım Hikmet a le don de transformer le banal en sublime, d'élever le quotidien au niveau de l'universel. Sa poésie chargée d'émotion se projette toujours sur l'amour de la vie et de la beauté qu'il dépeint comme un cadeau offert aux hommes, aux femmes, aux enfants. Chez lui, le langage est un acte poétique autant que politique.

Notre reportage

Nous avons rencontré à Genève Mathieu Chardet et Ayser Vançin, les deux créateurs du spectacle *D'exil en exil* autour de l'oeuvre du grand poète turc Nazım Hikmet.

Mathieu Charlet a débuté au théâtre à Paris en 1968. Puis les hasards de la vie l'ont conduit à Genève où il a exercé son métier de comédien. Ayant un profond goût pour la musique et la chanson, il a aussi chanté dans plusieurs opérettes et opéras, et a également donné plusieurs spectacles de cabaret.

Cet homme de spectacle aux talents multiples a fondé en 1996 L'Association du Théâtre Ad Hoc avec trois de ses amis épris de théâtre dans le but de susciter auprès du public une réflexion vivante sur les grands thèmes de notre société.

Ayser Vançin, hautboïste, concertiste, pianiste accompagnatrice, compositrice est une musicienne turque dont les études brillantes au Conservatoire National d'Istanbul ont été suivies d'un 1er prix de virtuosité au Conservatoire de Genève.

Elle se produit en soliste ou au sein d'orchestres réputés dans de nombreux pays.

Comme pédagogue, elle enseigne le hautbois et la musique de chambre aux Conservatoires de Neuchâtel, et Genève, donne des cours d'interprétation en France, Turquie et en Suisse.

Tous les deux travaillent à jeter un pont entre différents domaines de l'art, et

étudient particulièrement le lien entre la parole et la musique.

Les textes de Nazım Hikmet sont pour la plupart dits en français, parfois en turc, certains sont chantés.

La musique originale d'Ayser Vançin (interprétée au piano et hautbois) accompagne les textes et établit un dialogue avec les mots de Nazım.

Comment s'est faite la rencontre entre les deux artistes ? Le souffle poétique de l'oeuvre de Nazım Hikmet a réuni l'homme de théâtre et la musicienne, tous deux très sensibles à l'humanisme du poète et au regard fraternel qu'il porte sur l'humanité.

"Nazım Hikmet est d'une formidable actualité, il s'adresse à nous hommes et femmes du 21ème siècle, et il faut absolument le faire découvrir aux jeunes générations" nous disent Mathieu Chardet et Ayser Vançin.

Le fil conducteur du spectacle est la biographie de Nazım Hikmet, et ses poèmes magnifiques se succèdent tandis

que se déroule sa vie et que s'égrènent les notes pénétrantes et subtiles d'Ayser Vançin.

Pour la compositrice, le point de départ de son inspiration musicale est la magie évocatrice et la force des mots de Nazım, dont découlent alors quasi naturellement les notes et les couleurs musicales.

Après leur représentation en Suisse Romande, Mathieu Chardet et Ayser Vançin ont le projet de partir en tournée avec leur spectacle à travers l'Europe.

<http://fr.youtube.com> sitesine girerek, büyük şair Nazım Hikmet'le ilgili pek çok video bulmak mümkün.

Bilhassa aşağıdaki videoları muhakkak görüntülemenizi tavsiye ederiz:

- Ben içeri düştüğümde beri.
- Kerem gibi.
- Genco Erkal Nazım Hikmet'i yorumluyor.
- Nazım Hikmet yaşamaya dair.
- Nazım Hikmet oratoryası (vatan haini).
- Ben bir ceviz ağacıym.
- Akrep gibisin kardeşim.
- Volkan Konak -Karima mektup

Son dakika haberi :Nazım Hikmet'in vatandaşlığa geri alınma kararı 10 ocak 2009 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ve büyük şairden birkaç şiir:

BULUT MU OLSAM

Denizin üstünde ala bulut
yüzünde gümüş gemi
içinde sarı balık
dibinde mavi yosun
kıyıda bir çıplak adam
durmuş düşünür.

Bulut mu olsam,
gemi mi yoksa?
Balık mı olsam,
yosun mu yoksa? ..
Ne o, ne o, ne o.
Deniz olunmalı, oğlum,
bulutuyla, gemisiyle, balığıyla,
yosunuyla.

HASRET

Yüz yıl oldu yüzünü görmeyeli,
belini sarmayalı,
gözünün içinde durmayalı,
aklının aydınlığına sorular sormayalı,
dokunmayalı sıcaklığına karnının.

Yüz yıldır bekliyor beni
bir şehirde bir kadın.

Aynı daldaydık, aynı daldaydık.
Aynı daldan düşüp ayrıldık.
Aramızda yüz yıllık zaman,
yol yüz yıllık.

Yüz yıldır alacakaranlıkta
koşuyorum ardından.

DAVET

Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdenize bir kısarak başı gibi uzanan
bu memleket bizim.

Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar
çıplak
ve ipek bir haliya benziyen toprak,
bu cehennem, bu
cennet bizim.

Kapansın el kapıları, bir daha açılmasın,
yok edin insanın insana kulluğunu,
bu davet bizim...

Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür
ve bir orman gibi kardeşçesine,
bu hasret bizim..

BU VATANA NASIL KIYDILAR?

İnsan olan vatanını satar mı?
Suyun içip ekmeğin yediniz,
Dünyada vatandan aziz şey var mı?
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

Onu didik didik didiklediler,
saçlarından tutup sürüklediler,
götürüp kâfire: "Buyur..." dediler.
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

Eli kolu zincirlere vuruluş,
vatan çırıl çıplak yere serilmiş.
Oturmuş göğsüne Teksaslı çavuş.
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

Gün gelir çark düzüne çevrilir,

günü gelir hesabınız görülür.
Günü gelir sualiniz sorulur :
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?

CEVİZ AĞACI

Başım köpük köpük bulut, içim dışım
deniz,
ben bir ceviz ağacıym Gülhane
Parkı'nda,
budak budak, şerham şerham ihtiyar bir
ceviz.

Ne sen bunun farkındasın, ne polis
farkında.

Ben bir ceviz ağacıym Gülhane
Parkı'nda.

Yapraklarım suda balık gibi kıvıl kıvıl.
Yapraklarım ipek mendil gibi tiril tiril,
kopariver, gözlerinin, gülüm, yaşını sil.
Yapraklarım ellerimdir, tam yüz bin elim
var,
Yüz bin elle dokunurum sana, İstanbul'a.
Yapraklarım gözlerimdir, şaşarak
bakarım.
Yüz bin gözle seyredirim seni,
İstanbul'u.
Yüz bin yürek gibi çarpar, çarpar
yapraklarım.

Ben bir ceviz ağacıym Gülhane
Parkı'nda.

Ne sen bunun farkındasın, ne polis
farkında.

Aynı şiirin Fransızcası

Je suis tout imprégné de mer et sur ma
tête écument les nuées
Dans le jardin de Gulhané, voilà que je
suis un noyer

Un vieux noyer tout émondé, le corps
couvert de cicatrices
Nul ne le sait, ni toi, ni même la police.

Dans le jardin de Gulhané, voilà que je
suis un noyer

Et tout mon feuillage frémit comme au
fond de l'eau le poisson
Et comme des mouchoirs de soie, mes
feuilles froissent leurs frissons
Arrache-les, ô mon amour, pour essayer
tes pleurs.

Or mes feuilles, ce sont mes mains, j'ai
justement cent mille mains

De cent mille mains je te touche et je
touche Istanbul

Mes feuilles ce sont mes yeux, et je
regarde émerveillé

De cent mille yeux je te contemple et je
contemple Istanbul
Et mes feuilles battent et battent comme
cent mille coeurs

Dans le jardin de Gulhané, voilà que je
suis un noyer
Nul ne le sait, ni toi, ni même la police.

MEMLEKETİMİ SEVİYORUM

Memleketimi seviyorum :
Çınarlarında kolan vurdum,
hapisanelerinde yattım.
Hiçbir şey gidermez iç sıkıntımı
memleketimin şarkıları ve tütünü gibi.
Memleketim :
Bedreddin, Sinan, Yunus Emre ve
Sakarya,
kurşun kubbeler ve fabrika bacaları
benim o kendi kendinden bile gizleyerek
sarkık bıyıkları altından gülen halkımın
eseridir.
Memleketim.
Memleketim ne kadar geniş :
dolaşmakla bitmez, tükenmez gibi
geliyor insana.
Edirne, İzmir, Ulukışla, Maraş, Trabzon,
Erzurum.
Erzurum yaylasını yalnız türkülerinden
tanıyorum
ve güneye
pamuk işleyenlere gitmek için
Toroslardan bir kerre olsun geçemedim
diye
utanıyorum.

Memleketim :
develer, tren, Ford arabaları ve hasta
eşekler,
kavak,söğüt ve kırmızı toprak.
Memleketim.
Çam ormanlarını, en tatlı suları ve dağ
başı göllerini seven
alabalık
ve onun yarım kiloluğu
pulsuz, gümüş derisinde

kızıltılarla

Bolu'nun

Abant gölünde yüzer.
Memleketim :
Ankara ovasında keçiler :
kumral, ipekli, uzun kürklerin
pırıldaması.
Yağlı, ağır fındığı Giresun'un.
Al yanaklı mis gibi kokan Amasya elması,
zeytin

incir

kavun

ve renk renk

salkım salkım üzümler

ve sonra karasaban

ve sonra kara sığır

ve sonra : ileri, güzel, iyi

her şeyi

hayran bir çocuk sevinciyle

kabule hazır

çalışkan, namuslu, yiğit insanlarım

yarı aç, yarı tok

yarı esir...

présente

D'EXIL EN EXIL

De Nâzim Hikmet

Hautbois, piano, compositions musicales: Ayser Vançin

Texte dit et chanté par Mathieu Chardet

6 ► 18 JANVIER 2009

MA • ME • VE • SA 20H30

JE • DI 19H00

50 rue de Berne (Entrée rue du Môle)

Réservation: Migros, rue du Prince et www.mqpaquis.ch

CHF 23.00 AVS/AI CHF 16.00

D'EXIL EN EXIL

De
Nâzim Hikmet

6 ► 18 JANVIER 2009

6 janvier 2002

La voix du poète retentit d'«Exil en exil»

THÉÂTRE

Mathieu Chardet et Ayser Vançin tissent un spectacle autour des textes de l'écrivain turc Nâzim Hikmet.

«Et voilà, être captif, là n'est pas la question: la question est de ne pas se rendre.» La captivité, Nâzim Hikmet – mort en 1963 – en avait subi les affres plus souvent qu'à son tour.

Enfermé pour «activités anti-nazies et antifranquistes», le grand poète turc n'avait toutefois jamais renoncé à l'espoir. Il en imprégnait ses textes, clamant sa foi en l'homme et en un avenir meilleur. D'où, aussi, son engagement communiste, aux côtés d'Aragon et d'autres intellectuels français et turcs.

Ce combat, celui d'une vie, le comédien Mathieu Chardet et la musicienne Ayser Vançin ont décidé d'en répercuter l'écho sur scène. En insistant sur les valeurs humanistes que défendait Nâzim Hikmet. «Nous avons été inspirés tant par les

textes de la prison que par ceux des divers exils du poète, mais également par ses interrogations humanistes traversées par les déchirements de ses amours toujours lointaines», précise Mathieu Chardet.

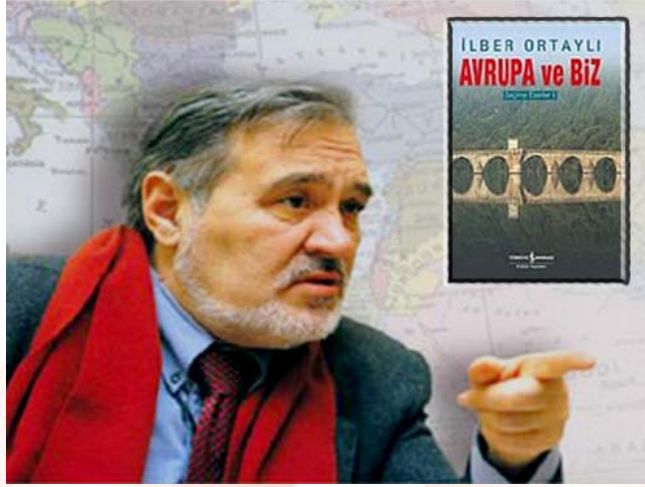
Une parole intacte

Seul sur scène, dans une chambre presque nue, le comédien assure la transmission de cette voix obstinée, soutenu tantôt par des mélodies expressives, tantôt par un jeu sensible et sans contrainte (piano et hautbois). Des musiques «basées sur les modes et les rythmes d'Orient et d'Occident», ainsi que l'explique Ayser Vançin. *D'exil en exil* «est traité et présenté comme si le poète s'adressait à nous aujourd'hui». Cette parole intacte, dénuée d'emphase et d'effets, est de celles qui vous touchent au cœur.

Lionel Chiuch

■ *A La Traverse, 50, rue de Berne. Du 6 au 18 janvier. Infos: www.mqpaquis.ch*

Prof. İlber Ortaylı'nın Cenevre'deki konferansı

Bildiğiniz gibi Topkapı Sarayı Müzesi Müdürü ve değerli tarihçi ve bilim adamı Prof. İlber Ortaylı 6 aralık 2008 tarihinde Federasyonumuzun daveti üzerine Cenevre'de " Biz ve Avrupa " konulu bir konferans vermiştir.

Takriben 350-400 davetlinin dinlediği bu konferansa BITDEFE'nin yöneticilerinin hatırlarını kırmayarak gelen sayın hocamıza teşekkürü bir borç biliriz.

Büyük ilgi çeken bu konferansa desteklerini esirgemeyen Sayın Büyükelçilerimiz Ahmet Üzümcü, Bozkurt Aran ve Sayın Cenevre Başkonsolosumuz Ayşe Nur Kurttekin'e de minnetlerimizi sunarız.

Ayrıca bu konferansa iştirak etmekle Federaysonumuzun çalışmalarına ilgi gösteren ve bizi destekleyen herkese ve konferanstan sonra yemeğe kalan 160 kişiye şükranlarımızı arz ederiz.

Bundan sonraki faaliyetlerimize de aynı ilgiyi göstereceğinizi ümit eder ve BITDEFE'nin ancak bu destek sayesinde bu tür etkinlikleri başarabileceğini hatırlatmak isteriz.

Amacımız, Suisse Romande'da yaşayan Türk toplumunu bir çatı altında toplamak, sesini daha etkili duyurabilmesi için imkân sağlamak ve kültürümüzü etkin olarak tanıtmaktır.

Bahsi geçen konferanasa ilgili, Zürih'te yayınlanan "PUSULA" gazetesinde çıkan bir yazıyı takip eden sayfada bulabilirsiniz.

İlber Ortaylı Cenevre'de Konferans Verdi

Batı İsviçre Türk Dernekleri Federasyonu BİTDEFENİN davetlisi olarak Cenevre'ye gelen Topkapı Sarayı Müzesi Müdürü tanınmış tarihçi ve bilim adamı Prof. Dr. İlber Ortaylı 6 Aralık 2008 Cumartesi akşamı Genève Ecole Hôtelière de bir konferans verdi.

Yoğun çalışma ve seyahat programına rağmen federasyon yöneticilerini kırmayarak Cenevre'ye gelen Ortaylı'nın, BİTDEFENİN kültürel faaliyetleri çerçevesinde organize edilen gecede, gene kendisinin yazdığı "Avrupa ve Biz" adlı kitabının içeriğini konu alan konferansı büyük bir ilgi gördü ve sayısı 350-400'ü bulan seçkin bir davetli topluluğu tarafından izlendi. Konferans simültane olarak Fransızca'ya tercüme edildi ve yabancı konuklar kendilerine dağıtılan dinleme cihazlarıyla Ortaylı'nın sunumunu izleme imkânı buldular. Konferans bitiminde Prof. Ortaylı izleyicilerin çeşitli konulardaki sorularını da cevapladı ; gece, Ecole Hôtelière de Genève'in restoranında yenilen ve samimi bir havada geçen akşam yemeğiyle son buldu.

İlber Ortaylı'nın konferansına Cenevrede görevli diplomatlarımız da büyük ilgi gösterdi ve destek verdiler. Bu çerçevede Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisi nezdindeki daimi temsilcimiz Büyükelçi Ahmet Üzümcü ve Dünya Ticaret Örgütü Nezdindeki Daimi Temsilcimiz Büyükelçi Bozkurt Aran İlber Ortaylı onuruna BİTDEFENİN yöneticilerinin de davet edildiği birer yemek verdiler; Cenevre Başkonsolosu'muz Ayşe Nur Kurttekin de konferans öncesinde davetlilere bir kokteyl sundu. Diplomatlarımız konferansı izleyen akşam yemeğine de BİTDEFENİN davet-

lisi olarak katıldılar. Öte yandan Büyükelçi Bozkurt Aran İlber Ortaylı'yı Cenevre'deki ikameti süresince rezidansında ağırladı. İlber Ortaylı'nın Cenevre'deki programına Türk firmaları ve iş adamları da sponsor olarak destek verdiler.

Batı İsviçre Türk Dernekleri Federasyonu BİTDEFENİN İsviçre'nin Fransız kesimindeki Türk derneklerini bir çatı altında toplayarak vatandaşlarımız arasında güç birliği, dayanışma ve yardımlaşma ortamını oluşturmak, sosyal ve kültürel etkinliklerde bulunmak, Türkler ve İsviçreliler arasında karşılıklı anlayış ve dostluğun geliştirilmesine yardımcı olmak amacıyla 14 Nisan 2007 tarihinde Lozan'da kuruldu. Kurulduğundan bugüne önemli çalışmalara imza atan federasyon, İsviçreli parlamenter ve medya mensuplarıyla görüşme ve toplantılar yaparak, vatandaşlarımızın ve derneklerimizin sorunlarını kendilerine aktarmaktadır. Özellikle İsviçre medyasında ülkemiz aleyhinde çıkan yazılar konusunda çok hassas olan federasyon, bu gibi durumlara anında müdahale ederek gereken düzeltmelerin yapılmasını da sağlamaktadır. Sosyal ve kültürel etkinliklerini de giderek arttıran BİTDEFENİN, bireysel üyeliklere de açık. İlgilenenler Fat-sr@hotmail.com adresine başvurarak bu konuda bilgi edinebilirler. 333

Prof. Dr. İlber Ortaylı

